

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

Anvisningar för tränarutbildning

Handbok för A, B & C tränare

Utgåva 8

Handbok för tränare

Tränarutbildningens bakgrund

Tränarutbildningen startade 1991, bakgrunden till bildandet var då att de som fungerade som tränare var duktiga på att träna och utbilda hästar men att träning av människan, och i vårt fall ryttaren, kunde utvecklas. Dessutom så fanns inte någon organisation eller forum för tränare att gemensamt diskutera och utvecklas. Utbildningen har därefter snabbt vuxit och omfattar idag över 1000 stycken tränare inom ridsportens alla discipliner.

Tränarsystemet har varit en betydande del för ridsportens utveckling. Tränarna har en nyckelroll när det gäller utveckling både av våra hästar från avel till elitprestationer och av våra ryttare.

Vision - Tränarsystemet ska

- Präglas av kvalitativ träning för både ryttare och hästar på alla nivåer
- Genom respekt och samspel alltid ha hästen i centrum
- Ständigt vara ett levande system som är baserad på kunskap och erfarenhet

Citat som är hämtat från Gula Ridhuset, Strömsholm

”Den sanna konsten åldras inte” (Ehrengranat)

”Till mästerskapen gives blott en bana ren som solens väg uti det blå, att syfta uppåt och det högsta ana men aldrig tro sig mästare ändå” (Ehrengranat)

”Där konsten slutar tar våldet vid” (Sandström)

”Den unga ryttaren uppstaplar under dressyr – arbetet själv är värsta hindren för framgången. När han begynner inse detta är han långt kommen” (Fischerström)

Mål – ”Kvalitet – Kunskap – Säkerhet”

Inom begreppet kvalitet innefattas, en tydlig, väl förankrad och dokumenterad utbildningsplan för systemet, tydliga krav för antagningar och examinationer, rätt nivå på lärare.

Vidare skall utbildningsplanen vila på en väl beprövad utbildningspedagogik/tradition för utbildning av hästar och utövare, en utbildningsmetod som dessutom följer modern forskning och utveckling inom sporten. Hela systemet skall präglas av god etik och moral.

Kunskap är ett av nyckelorden inom tränarkåren – alltid med hästen i centrum.

Tränare som är engagerade, delaktiga, ständigt söker ny kunskap och har en inneboende vilja att utveckla sin egen förmåga är den yttersta drivkraften i hela tränarsystemet.

Ett högt säkerhetsmedvetande är en absolut förutsättning för att ansvara för utbildning av hästar och ryttare. Fortbildningen ska bidra till att tränaren är uppdaterad i regelverk och normer.

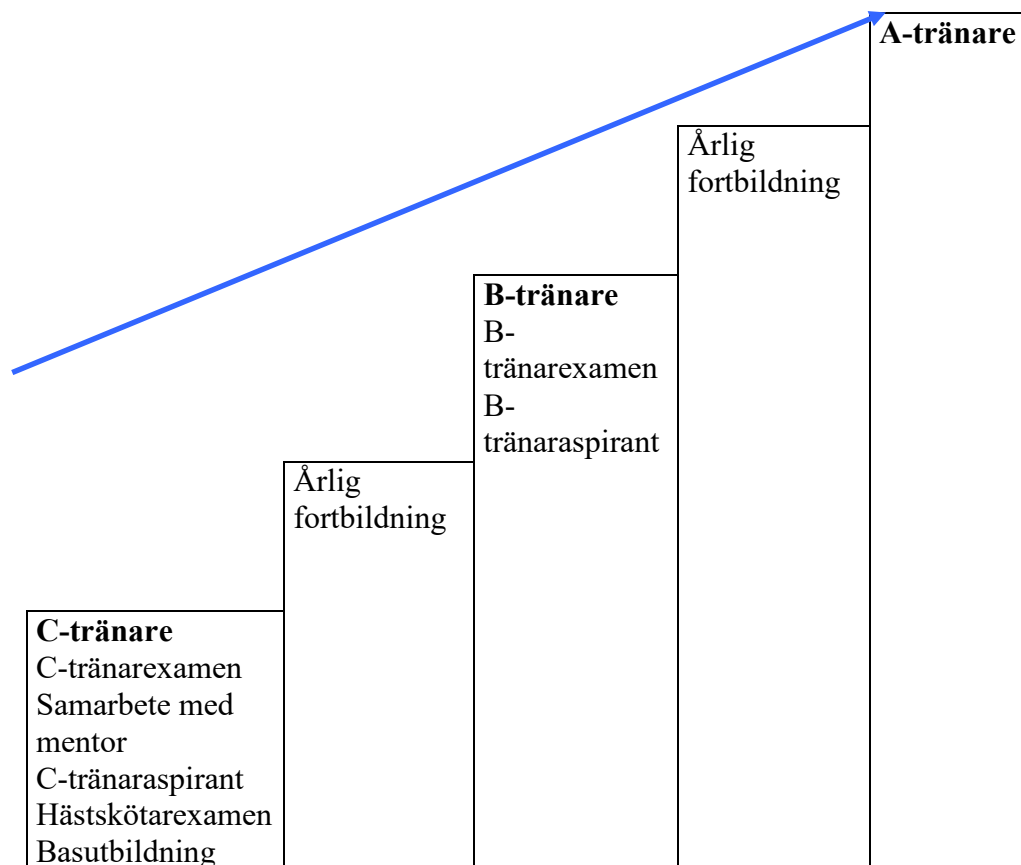
Referensgrupp för Ridlärer/Tränarutbildning.

Fungerar som en styrgrupp för tränarutbildningen, där alla grenar bör finnas representerade.

- Utses av Ridskole och Utbildningssektionen.
- Ansvarar för praktisk examination.
- Fungerar som lärare i utbildningen, samt utser i förekommande fall övriga lärare inom respektive gren.

Referensgrupp för Ridlärer/Tränarutbildning tar gemensamt fram riktlinjer och behörighetskrav för utbildningarna.

Tränarutbildningens uppbyggnad

Grundutbildning (Antagningskriterier, se särskild kompetensbeskrivning)

Målsättningen med grundutbildningen är att tränaraspiranten efter godkänd examination blir diplomerad C-tränare. Syftet med grundutbildningen är att den skall fungera som bas till hela systemet. Utbildningen skall följa en förankrad röd tråd där alla känner igen sig.

Grundutbildningen skall ge aspiranten kännedom om nedan presenterade ämnen.

Utbildningen är indelad i 6 block/delkurser vilka genomförs om cirka 2 dagar/tillfälle.

Delkurs 1, 2 och 3 samordnas gemensamt inom alla grenar.

Delkurs 4, 5 och 6 genomförs över respektive gren.

Under hela utbildningen genomförs ett samarbete i form av mentorskap med A eller B-tränare.

Aspiranten medverkar vid träning och för en så kallad "Tränarloggbok".

Hela utbildningen avslutas med examination, såväl muntlig, skriftlig och praktisk.

För att avlägga examen sker en särskild ansökan till Svenska Ridsportförbundet.

(se kompetensbeskrivning)

Delkurs 1	Människan – Ryttaren, tränaren, utövaren
Delkurs 2	Hästen – Prestation och hållbarhet
Delkurs 3	Grundutbildning – Unghästen
Delkurs 4	Grenanpassad – Teori och praktik
Delkurs 5	Grenanpassad – Teori och praktik
Delkurs 6	Grenanpassad – Teori och praktik

Följande grenar är anslutna

- Hoppning
- Dressyr
- Fälttävlan
- Distans
- Körning
- Voltige

- Working Equitation

Övergripande innehåll i respektive kurs

Kursinnehållet har fastställts av *Referensgrupp för Ridlärar/Tränarutbildning*.

Aspiranten skall få kännedom om följande ämnen.

Delkurs 1

- Ledarskap/Coaching – kravprofilsarbete, ryttare och tränare
- Tränarens roll – etik och moral
- Pedagogik
- Kostlära
- Företagande inom hästnäringen
- Prestationspsykologi

Delkurs 2

- Träningsfysiologi - hållbarhet
- Hästens exteriör
- Avel/Sport
- Hästens beteende

Delkurs 3

- Exteriör, bedömning av gångarter och hopp teknik
- Löshoppning
- Tömkörning – arbete vid hand
- Inridning
- Grundridning tom LA – 1,20 m -
- 4, 5 och 6 åriga hästar

Delkurs 4, 5 och 6

Hoppning

Position och inverkan
 Hopphästens markarbete
 Anridning och språng
 Avstånd, hindertyper
 Mundering
 Utbildningsskalan
 Utbildning/träning av unga hästar
 Utbildning/träning av tävlingshästar
 Träningsmetoder
 Tävlingsförberedelser
 Undervisningsmetodik

Fälttävlan

Sits och position
 Säkerhet vid utbildning
 Mundering
 Utbildningsskalan
 Utbildning/träning av unga hästar
 Utbildning/träning av tävlingshästar
 Träningsmetoder
 Val av häst prestation
 Typhinder, konditionsträning
 Tävlingsförberedelser
 Fälttävlanskortet + Stilbedömning
 Undervisningsmetodik

Dressyr

Ridlära
 Position och inverkan
 Utbildning/träning av unga hästar
 Mundering
 Utbildningsskalan
 Utbildning/träning av tävlingshästar
 Träningsmetoder
 Tävlingsförberedelser
 Undervisningsmetodik

Körning

Säkerhet vid körning
 Mundering
 Selar och vagnar
 Utbildningsskalan
 Utbildning/träning av unga hästar
 Utbildning/träning av tävlingshästar
 Träningsmetoder
 Praktisk körträning
 Tävlingsförberedelser
 Undervisningsmetodik

Distans

Sits och position
Mundering
Utbildningsskalan
Säkerhet vid utbildning
Utbildning/träning av unga hästar
Utbildning/träning av tävlingshästar
Träningsmetoder
Markarbete
Tävlingsförberedelser
Konditions – Styrketräning
Hållbarhetsträning
Undervisningsmetodik

Voltige

Mundering
Utbildningsskalan
Säkerhet vid voltige
Utbildning/träning av voltige hästar
Utbildning/träning av tävlingshästar
Häst vid hand
Tömkörning och longering
Grundövningar och kür i praktik
Bedömning, grundövningar och Kür
Konditions - Styrketräning
Teambuildning mm
Undervisningsmetodik

Working Equitation

Utbildningsskalan
Ridlära
Sits, position och inverkan; tvåhands- och enhandsfattning
Mundering
Säkerhet vid hinderträning
Utbildning/träning av unga hästar
Utbildning/träning av tävlingshästar
Typhinder
Hinder- och banbyggnad, hinderkunskap
Säkerhet vid hinderträning
Träningsmetoder; dressyr-, teknik- och speedmoment
Tävlingsförberedelser
Undervisningsmetodik

Vidareutbildning, B-tränarutbildning

(Antagningskriterier, se särskild kompetensbeskrivning)

Vidareutbildning är den utbildning som genomförs för att erhålla B-tränarlicens.

Behörigheten bygger huvudsakligen på 3 faktorer

- Egen skicklighet, det vill säga utbildning av egna och elevs hästar. Kunskaper och färdigheter värderas i huvudsak av tävlingsmeriter
- Egna elevs skicklighet/utveckling, värderas i huvudsak av tävlingsmeriter.
- Deltagit i obligatorisk fortbildning.

Övergripande innehåll B-tränarutbildning

Utbildningen är indelad i 4 block/delkurser vilka genomförs om cirka 2 dagar/tillfälle.

B-tränarutbildningen är en propedeutisk kurs. Vilket innebär att hela utbildningen är en förberedande kurs inför examenstillfället. Efter delkurs 1 ansöker B-tränar aspiranten att fortsätta till steg 2-4.

(se kompetensbeskrivningen)

Delkurs 1	Propedeutisk kurs både teoretiskt och praktiskt.
Delkurs 2	Hästens träning/hållbarhet. Prestations psykologi.
Delkurs 3	Teoriföreläsningar, diskussioner och demonstrationer, med tonvikt på praktik i ridhus.
Delkurs 4	Examination

Examination/diplomering

Examinationen genomförs efter genomförd grundutbildning. Examinationen omfattar en teoretisk del och en praktisk del (grenanpassad). Vid godkänd examination får aspiranterna en diplomering inom respektive gren.

Auktorisation till A-tränare

För att nå A-tränarlicens sker en särskild ansökan och prövas av ridlärar/tränarrådet.

- Egna tävlingsmeriter
  - Dressyr – motsvarande Grand Prix
  - Hoppning – motsvarande Grand Prix
  - Fälttävlan – CCI 4*-L eller internationellt mästerskap
  - Voltige – CVI 2* samt Internationellt mästerskap
  - Körning – CAI 4* internationellt mästerskap
  - Distans – CEI 4*
- Utbildat hästar och ryttare till motsvarande nivåer
- Att sökande har deltagit i obligatorisk fortbildning
- Internationell erfarenhet
- Att sökande bedöms särskilt lämplig att verka som elit tränare

Auktoriserad A-tränare ska vara en ambassadör för sporten och bidra till sportens utveckling.

Vid antagningsprocessen gör *Referensgrupp för Ridlärar/Tränarutbildning* **alltid en särskild individuell bedömning** där en helhet ligger till grund för beslut.

Licensiering, Fortbildning och Behörighet

Som diplomerad tränare kan du välja att vara aktiv som licensierad. Då finns du med i Svenska Ridsportförbundets tränarregister över diplomerade tränare som publiceras på www.ridsport.se.

För att vara behörig och uppdaterad så skall **en fortbildning/år genomföras**. (Är du tränare i flera grenar sker 1 fortbildning/år för valfri gren). Detta är en kvalitetssäkring av hela tränarsystemet.

För att delta på fortbildning skall du ha löst licens.

För C och B-tränare sker fortbildningen centralt samt i distrikt.

För A-tränare ansvarar förbundet eller av förbundet utsedd person/er för fortbildningen.

Fortbildningen innehåller företrädesvis fördjupningar inom de områden/ämnena som genomförs under grundutbildningen. Fortbildningen genomförs omväxlande, beroende på utbildningsbehovet både gemensamt och grenanpassad.

Fortbildningarna sker på olika platser i landet, främst används dock våra riksanslagningar.

Tränare som inte uppfyller kraven, licens varje år samt minst en fortbildning per år, tas bort ur tränarregistret. (Undantaget är graviditet eller långvarig sjukdom).

Tränare som vill komma tillbaka i registret måste retroaktivt lösa licens för ett år tillbaka.

Vid uppehåll längre än fem år, måste ny praktisk examen avläggas innan tränare kan komma in i tränarregistret igen.